

منطق

پیمانه‌های ۱ تا ۲۴

با درخت دانش، گام به گام پیشرفت خود را ارزیابی کنید.

گام اول: میزان تسلط خود را با رنگ مشخص کنید.

آبی: مسلطم / سبز: نسبتاً مسلطم / زرد: مسلط نیستم

گام‌های بعدی: اگر در گام اول دانش خود را در حد رنگ زرد ارزیابی کردید اما در نوبت‌های بعدی پیشرفت کردید، می‌توانید خانه‌های سبز یا آبی را رنگ کنید. هرگاه به رنگ‌ها نگاه کنید متوجه می‌شوید در کدام قسمت‌ها نیاز به تمرین بیشتر دارید.

آبی سبز زرد

منطق، ترازی اندیشه

منطق و مباحث آن
پیمانه ۲
(۳۰ تست شناسنامه‌دار)

آبی سبز زرد

لفظ و معنا

روابط میان ذهن، زبان و خارج
پیمانه ۴
(۷۰ تست شناسنامه‌دار)

مفهوم و مصداق

آبی سبز زرد

انواع و شرایط تعریف

تعریف
پیمانه ۲
(۳۰ تست شناسنامه‌دار)

آبی سبز زرد

انواع و کاربردهای آن

آشنایی با استدلال
پیمانه ۲
(۴۰ تست شناسنامه‌دار)

آبی سبز زرد

قضیه حمله

قضیه حمله و قیاس اقترانی
پیمانه ۸
(۱۴۰ تست شناسنامه‌دار)

احکام قضایا

آبی سبز زرد

قیاس اقترانی

قضیه شرطی و قیاس استثنایی
پیمانه ۲
(۴۰ تست شناسنامه‌دار)

قضیه شرطی و قیاس استثنایی

آبی سبز زرد

سنجشگری در تفکر

منطق کاربردی
پیمانه ۱
(۲۰ تست شناسنامه‌دار)

آزمون‌های جمع‌بندی

آزمون‌های جمع‌بندی
پیمانه ۲
(۲۰ تست شناسنامه‌دار)

آزمون ویژه برترها

آزمون ویژه برترها
پیمانه ۱
(۱۰ تست شناسنامه‌دار)

۲۴ پیمانه

۱۶ پیمانه ۲۰ سؤالی

۵ پیمانه ۱۰ سؤالی

۲ آزمون جمع‌بندی ۱۰ سؤالی

۱ آزمون ویژه برترها ۱۰ سؤالی

منطق

۳۵۰ سؤال شناسنامه‌دار

۲۱۸ سؤال طراحی شده

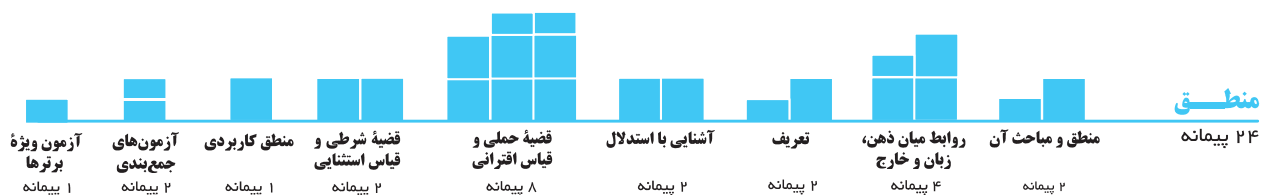
از کتاب درسی

۱۰۸ سؤال

از کنکورهای سراسری و

۲۴ سؤال

از آزمون‌های کانون

منطق

۲۴ پیمانه

۲. قضیه حملی و قیاس اقرانی

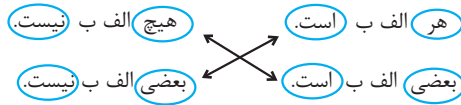
احکام قضایا

درس نامه

در درس گذشته خواندیم که چهارگونه قضیه محصوره داریم. این چهار نوع قضیه با یکدیگر روابطی را تشکیل می‌دهند که به آن‌ها **اقسام تقابل** می‌گویند. فایده دانستن اقسام تقابل آن جایی است که با علم نداشتن نسبت به ماده قضیه‌ای بخواهیم درباره صدق یا کذب آن سخن بگوییم.

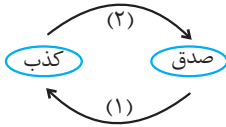
تناقض

هرگاه دو قضیه از نظر **سور و نسبت** متفاوت باشند، با یکدیگر رابطه تناقض خواهند داشت.

از نظر صدق و کذب

یک الاکلنگ را تجسم کنید؛ هرگاه یک طرف آن بالا است طرف دیگر پایین قرار می‌گیرد؛ در رابطه تناقض نیز اگر یک قضیه، **صادق** باشد قضیه دیگر **کاذب** خواهد بود (۱) و بالعکس (۲).

هر انسانی متفکر است (صادق) ← تناقض ← بعضی انسان‌ها متفکر نیستند. (کاذب)

هر شکلی مربع هست. (کاذب) ← تناقض ← بعضی شکل‌ها مربع نیستند. (صادق)

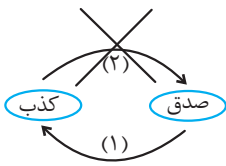
تضاد

دو قضیه کلی که **نسبت‌های متفاوت** داشته باشند رابطه تضاد دارند.

از نظر صدق و کذب

حمید و فرهاد با یکدیگر اختلاف دارند و هر دو در یک مراسم حاضر نمی‌شوند؛ نمی‌توان گفت اگر یکی از آن‌ها نبود آن یکی لزوماً باید باشد (یعنی حضور دیگری نامعلوم است)، در رابطه تضاد نیز اگر یک قضیه **صادق** باشد قضیه دیگر حتماً **کاذب** است (۱) ولی اگر یک قضیه **کاذب** باشد صدق و کذب قضیه دیگری **نامعلوم** است. (۲)

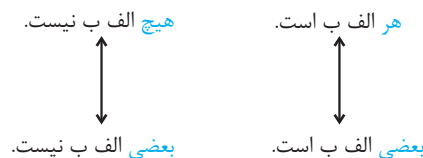

هر مثلثی شکل است (صادق) ← هیچ شکلی مثلث نیست. (کاذب)

هیچ الف ب نیست (کاذب) ← هر الف ب است. (نامعلوم)

تداخل

هرگاه نسبت دو قضیه **یکسان** باشد اما **سورهای آن‌ها متفاوت** باشد رابطه تداخل خواهند داشت.

از نظر صدق و کذب

اگر یک کیسه لوبیا داشته باشیم یک مشت از آن هم لوبیا خواهد بود؛ از طرفی اگر یک مشت از کیسه‌ای لوبیا نباشد پس نمی‌توانیم بگوییم کل آن لوبیا هست؛ در رابطه تداخل نیز اگر قضیه کلی **صادق** باشد قضیه جزئی نیز حتماً **صادق** (۱) و اگر قضیه جزئی **کاذب** باشد قضیه کلی حتماً **کاذب** است. (۲) اما در موارد دیگر نمی‌توانیم نتیجه قطعی بگیریم. (۳) و (۴)

هر تهرانی ایرانی است (صادق) ← بعضی تهرانی ایرانی است. (صادق)

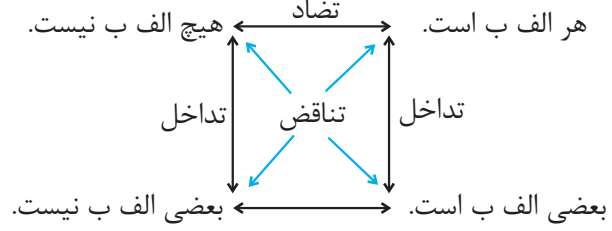
بعضی تهرانی‌ها ایرانی نیستند (کاذب) ← هیچ تهرانی ایرانی نیست. (کاذب)

هر الف ب است. (کاذب) ← بعضی الف ب است. (نامعلوم)

بعضی الف ب نیست. (صادق) ← هیچ الف ب نیست. (نامعلوم)

۴۴ مربع تقابل

حال برای راحت کردن مطلب می‌توانیم قضایا را در کنار یکدیگر قرار بدهیم و یک مربع به نام مربع تقابل بسازیم.

عکس مستوی

برخلاف اقسام تقابل که موضوع و محمول را تغییر نمی‌دادیم، در به دست آوردن عکس مستوی جای موضوع و محمول را عوض می‌کنیم.

... الف ب ... ← ... ب الف ...

در رابطه عکس مستوی به نکات زیر توجه کنید:

- نسبت هیچ گاه تغییر نمی‌کند.

- سور تنها در مورد موجبه کلی تغییر پیدا می‌کند.

- سالبه جزئیه عکس لازم‌الصدق ندارد؛ یعنی عکس آن گاهی درست است و گاهی نادرست.

قضیه اصل	قضیه عکس
هر الف ب است.	بعضی ب الف است.
بعضی الف ب است.	بعضی ب الف است.
هیچ الف ب نیست.	هیچ ب الف نیست.
بعضی الف ب نیست.	عکس لازم‌الصدق ندارد.

۴۴ از نظر صدق و کذب

اگر قضیه‌ای صادق باشد عکس آن هم صادق خواهد بود جز در سالبه جزئیه که عکس لازم‌الصدق ندارد.

۴۴ مغالطه ایهام انعکاس

اگر قواعد عکس مستوی کردن را رعایت نکنیم دچار مغالطه ایهام انعکاس می‌شویم.

بعضی شکل‌ها مثلث نیستند (صادق) ← بعضی مثلث‌ها شکل نیستند. (کاذب) ← سالبه جزئی عکس لازم‌الصدق ندارد، بنابراین دچار ایهام انعکاس شده‌ایم و قضیه دوم کاذب است.

هر انسانی متفکر است (صادق) ← هر متفکری انسان است. (کاذب) ← عکس مستوی موجبه کلیه، موجبه جزئیه است و قضیه دوم کاذب است.

۲۱۱. ۱. نسبت میان دو قضیه «هر ماری ستمی است، بعضی مارها ستمی نیستند» از اقسام تقابل، نسبت ... است که هرگاه یکی درست باشد دیگری ... و بر عکس.

- (۱) تضاد - حتماً غلط است.
(۲) تضاد - ممکن است غلط باشد.
(۳) تناقض - حتماً غلط است.
(۴) تناقض - ممکن است غلط باشد.

۲۱۲. ۲. تقابل تضاد و تقابل تناقض قضیه «هر الف ب است» به ترتیب چیست؟

- (۱) هیچ الف ب نیست - بعضی الف ب نیست.
(۲) بعضی الف ب نیست - هیچ الف ب نیست.
(۳) هر الف ب نیست - بعضی الف ب هستند.
(۴) هر الف ب نیست - بعضی الف ب هستند.

۲۱۳. ۳. نقیض دو قضیه «بعضی الف ب است» و «بعضی الف ب نیست» به ترتیب عبارت‌اند از ... و ...

- (۱) بعضی الف ب نیست - هیچ الف ب نیست.
(۲) هیچ الف ب نیست - هر الف ب است.
(۳) هر الف ب است - بعضی الف ب است.
(۴) هر الف ب است - هیچ الف ب نیست.

۲۱۴. ۴. قضیه «هر ایرانی مسلمان است» به ترتیب با کدام یک از قضایای زیر نسبت تناقض و تضاد دارد؟ (صفحه‌های ۶۷ و ۶۸ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۵)

- (۱) بعضی مسلمان‌ها ایرانی نیستند. - هیچ مسلمانی ایرانی نیست.
(۲) هیچ مسلمانی ایرانی نیست. - بعضی مسلمان‌ها ایرانی نیستند.
(۳) بعضی ایرانی‌ها مسلمان نیستند. - هیچ ایرانی مسلمان نیست.
(۴) هیچ ایرانی مسلمان نیست. - بعضی ایرانی‌ها مسلمان نیستند.

۲۱۵. ۵. در تقابل تضاد، اگر یک قضیه ... باشد، دیگری حتماً ... است و اگر یک قضیه ... باشد، معلوم نیست که دیگری لزوماً ... باشد.

(صفحه ۶۸ کتاب درسی) (آزمون کانون - ۳ خرداد ۹۲)

- (۱) درست - غلط - غلط - درست
(۲) غلط - درست - غلط - درست
(۳) درست - درست - درست - غلط
(۴) درست - درست - درست - غلط

۲۱۶. ۶. متضاد نقیض قضیه «بعضی آدمیان سیاستمدار نیستند» کدام است و در صورتی که این قضیه صادق نباشد، در مورد متضاد نقیض آن چه می‌توان گفت؟

(صفحه‌های ۶۷ و ۶۸ کتاب درسی) (آزمون کانون - ۹ تیر ۹۶)

- (۱) هیچ آدمی سیاستمدار نیست. - صادق
(۲) این‌طور نیست که هر آدمی سیاستمدار باشد. - کاذب
(۳) هیچ آدمی سیاستمدار نیست. - کاذب
(۴) بعضی آدم‌ها سیاستمدارند. - صادق

۲۱۷. ۷. با توجه به صدق قضیه «هر الف ب است» به ترتیب متضاد و متناقض آن از نظر صدق و کذب چگونه است؟

(صفحه‌های ۶۷ و ۶۸ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۵)

- (۱) کاذب - کاذب
(۲) کاذب - صادق
(۳) صادق - صادق
(۴) صادق - کاذب

(صفحه ۶۸ کتاب درسی)

۲۱۸. ۸. بین دو قضیه زیر کدام نسبت برقرار است؟

«هر فلزی هادی است - هیچ فلزی رسانا نیست»

- (۱) عکس مستوی
(۲) تناقض
(۳) تضاد
(۴) هیچ نسبتی وجود ندارد

(صفحه‌های ۶۷ و ۶۸ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۵)

۲۱۹. ۹. متضاد کدام قضیه، متناقض قضیه «بعضی ج ب است» است؟

- (۱) بعضی ج ب است
(۲) هیچ ج ب نیست
(۳) هر ج ب است
(۴) بعضی ج ب نیست

(صفحه‌های ۶۷ و ۶۸ کتاب درسی)

۲۲۰. ۱۰. به ترتیب تضاد و تناقض قضیه «هیچ ب الف نیست» در کدام گزینه ذکر شده است؟

- (۱) هر ب الف است - بعضی ب الف است
(۲) بعضی ب الف نیست - هر ب الف است
(۳) بعضی ب الف نیست - بعضی ب الف است
(۴) هر ب الف است - هر ب الف است

(صفحه‌های ۶۷ و ۶۸ کتاب درسی)

۲۲۱. ۱۱. برای به‌دست آوردن تضاد یک قضیه ... و تناقض یک قضیه ... را تغییر می‌دهیم.

- (۱) فقط نسبت - هم نسبت و هم سور
(۲) فقط نسبت - فقط سور
(۳) فقط سور - فقط نسبت
(۴) هم سور و هم نسبت - فقط نسبت

(صفحه ۶۹ کتاب درسی)

۲۲۲. ۱۲. کدام یک از موارد زیر تداخل «سالبه جزئی» می‌باشد؟

- (۱) سالبه کلیه
(۲) موجبه کلیه
(۳) موجبه جزئی
(۴) تداخل ندارد.

۲۲۳. ۱۳. با توجه به کذب قضیه «بعضی الف ب است» کدامیک از قضایای زیر کاذب خواهد بود؟ (صفحه‌های ۶۹ و ۷۰ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۷)
- (۱) هر الف ب است.
(۲) بعضی الف ب نیست.
(۳) هیچ الف ب نیست.
(۴) هیچ ب الف نیست.
۲۲۴. ۱۴. در بین قضایای زیر کدامیک از اقسام تقابل یا عکس یافت می‌شود؟ (صفحه ۶۹ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۶)
- (الف) هر فلزی رسانا است.
(ب) بعضی رساناها فلز نیستند.
(پ) بعضی فلزها رسانا هستند.
- (۱) عکس مستوی (۲) تداخل (۳) تضاد (۴) تناقض
۲۲۵. ۱۵. مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی چیست؟ (صفحه ۷۰ کتاب درسی)
- (۱) پافشاری بر صدق کلی با وجود کذب جزئی از آن
(۲) پافشاری بر کذب کلی با وجود صدق جزئی از آن
(۳) پافشاری بر کذب جزئی با وجود صدق کلی از آن
(۴) پافشاری بر صدق کلی با وجود کذب کلی از آن
۲۲۶. ۱۶. با دانستن کذب «بعضی الف ب نیست» پافشاری بر صدق کدام گزینه باعث مغالطه «استثنای قابل چشم‌پوشی» می‌شود؟ (صفحه ۷۰ کتاب درسی)
- (۱) بعضی ب الف نیست.
(۲) بعضی الف ب است.
(۳) هر الف ب است.
(۴) هیچ الف ب نیست.
۲۲۷. ۱۷. متداخل کدامیک از قضایای زیر حتماً کاذب است؟ (صفحه‌های ۶۹ و ۷۰ کتاب درسی)
- (۱) قضیه صادق «هر الف ب است»
(۲) قضیه کاذب «هیچ الف ب نیست»
(۳) قضیه کاذب «بعضی الف ب نیست»
(۴) قضیه صادق «بعضی الف ب است»
۲۲۸. ۱۸. قضیه صادق «هر الف ب است» ... است. (صفحه‌های ۶۷ و ۷۰ کتاب درسی)
- (۱) متداخل متناقض سالبه کلی
(۲) متناقض متداخل سالبه کلی
(۳) متداخل متناقض موجبه کلی
(۴) متناقض متداخل موجبه کلی
۲۲۹. ۱۹. اگر قضیه کاذب «بعضی ب ج است» و قضیه صادق «هر الف ت است» را داشته باشیم، آن‌گاه کدام قضیه صادق نیست؟ (صفحه‌های ۶۹ و ۷۰ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۶)
- (۱) هیچ ب ج نیست (۲) هر ب ج است (۳) بعضی ت الف است (۴) هیچ ج ب نیست
۲۳۰. ۲۰. عکس یک قضیه با ... به‌دست می‌آید و در ... موارد عکس یک قضیه صادق است. (صفحه‌های ۷۱ و ۷۲ کتاب درسی)
- (۱) جابه‌جا کردن موضوع و محمول - همه موارد
(۲) تغییر کم و کیف - بعضی موارد
(۳) ثابت نگاه‌داشتن کیف - همه موارد
(۴) جابه‌جا کردن موضوع و محمول - بعضی موارد
۲۳۱. ۲۱. اگر گفته شود: «در منطق، آن عکسی معتبر است که همیشه صادق باشد»، با این معیار، عکس کدام مورد مردود اعلام می‌شود و عکس سالبه کلی و موجبه کلی به‌ترتیب، کدام است؟ (صفحه ۷۲ کتاب درسی) (کنکور سراسری ۸۹)
- (۱) موجبه جزئی - سالبه جزئی - موجبه کلی
(۲) موجبه جزئی - سالبه جزئی - موجبه کلی
(۳) سالبه جزئی - سالبه جزئی - موجبه جزئی
(۴) سالبه جزئی - سالبه کلی - موجبه جزئی
۲۳۲. ۲. تناقض و عکس مستوی قضیه «هیچ مؤمنی دروغگو نیست» به‌ترتیب کدام است؟ (صفحه‌های ۶۷ و ۷۲ کتاب درسی) (آزمون کانون-۷ فروردین ۹۶)
- (۱) برخی مؤمن‌ها دروغگو نیستند. - بعضی غیردروغگوها مؤمن هستند.
(۲) برخی مؤمن‌ها دروغگو هستند. - هیچ دروغگویی مؤمن نیست.
(۳) هر مؤمنی دروغگو است. - بعضی غیردروغگوها مؤمن هستند.
(۴) بعضی دروغگوها مؤمن هستند. - هیچ دروغگویی مؤمن نیست.
۲۳۳. ۳. عکس مستوی لازم‌الصدق «هر موتورسواری نابینا است»، ... می‌باشد و اگر قضیه «هیچ مؤمنی گناهکار نیست» متضاد یک قضیه باشد، اصل قضیه ... است و قضیه «این کودک بازیگوش است» با نقیضش در ... اختلاف دارد. (صفحه‌های ۶۷، ۶۸ و ۷۲ کتاب درسی) (آزمون کانون-۷ بهمن ۹۰)
- (۱) موجبه کلی - موجبه جزئی - کم و کیف
(۲) موجبه جزئی - موجبه جزئی - کم و کیف
(۳) موجبه کلی - موجبه کلی - کیف
(۴) موجبه جزئی - موجبه جزئی - کیف
۲۳۴. ۴. عکس مستوی کدام قضیه برابر است با قضیه «هیچ غیر ب ج نیست»؟ (صفحه ۷۲ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۳)
- (۱) بعضی غیر ب ج نیست.
(۲) بعضی ج غیر ب نیست.
(۳) هر غیر ب ج است.
(۴) هیچ ج غیر ب نیست.
۲۳۵. ۵. با توجه به صدق قضیه «بعضی الف ب نیست»، به‌ترتیب تناقض و عکس مستوی قضیه مذکور، ... و ... (صفحه‌های ۶۷ و ۷۲ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۶)
- (۱) صادق است - لازم‌الصدق نیست
(۲) کاذب - صادق است
(۳) صادق - کاذب است
(۴) کاذب است - لازم‌الصدق نیست

(صفحة ۷۲ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۳)

۲۳۶. عکس مستوی قضیه «هر ب ج است» در کدام گزینه ذکر شده است؟

- ۱) بعضی ب ج است
- ۲) هر ج ب است
- ۳) هیچ ج ب نیست
- ۴) بعضی ج ب است

۲۳۷. ۷. صدق و کذب کدام قضیه به محتوای آن بستگی دارد و قضیه اصل قضیه‌ای که عکس آن «بعضی ب الف است» می‌باشد، کدام است؟

(صفحه‌های ۶۷، ۶۸ و ۷۲ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۷)

- ۱) متناقض قضیه صادق «بعضی الف ب نیست» - هر ب الف است
- ۲) متضاد قضیه کاذب «هیچ ب الف نیست» - بعضی الف ب است
- ۳) متضاد قضیه کاذب «هیچ ب الف نیست» - بعضی ب الف است
- ۴) متناقض قضیه صادق «بعضی الف ب نیست» - هر الف ب است

(صفحة ۷۲ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۳)

۲۳۸. ۸. «بعضی ب الف است.» عکس مستوی کدام قضایا می‌تواند باشد؟

- ۱) «بعضی الف ب نیست.» و «هر الف ب است.»
- ۲) «هیچ الف ب نیست.» و «بعضی الف ب است.»
- ۳) «بعضی الف ب است.» و «هر الف ب است.»
- ۴) «هیچ الف ب نیست.» و «هر الف ب است.»

(صفحة ۷۳ کتاب درسی) (کنکور خارج از کشور ۹۴)

۲۳۹. ۹. در کدام گزینه مغالطه ایهام انعکاس دیده می‌شود؟

- ۱) بعضی فلزها جامدند. ← بعضی جامدها فلزند.
- ۲) هر انسانی دارای جسم است. ← برخی دارای جسم‌ها انسان هستند.
- ۳) بعضی گیاهان درخت نیستند. ← بعضی درختان گیاه نیستند.
- ۴) هیچ کلاغی پستاندار نیست. ← هیچ پستانداری کلاغ نیست.

۲۴۰. ۱۰. اگر از این قضیه که «هیچ انسانی غیرناطق نیست» نتیجه بگیریم که «هر غیر ناطقی انسان است»، دچار کدام مغالطه شده‌ایم؟

(صفحة ۷۳ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۶)

- ۱) ایهام انعکاس
- ۲) هیچ مغالطه‌ای
- ۳) مغالطه تفصیل
- ۴) فقدان حدّ وسط

(صفحة ۷۲ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۴)

۲۴۱. ۱۱. با توجه به صدق «بعضی الف ب است» و «هر الف ب است» کدام یک از قضایای زیر صادق هستند؟

- ۱) بعضی ب الف نیست - هر ب الف است
- ۲) بعضی ب الف نیست - بعضی ب الف است
- ۳) بعضی ب الف است - هر ب الف است
- ۴) بعضی ب الف است - بعضی ب الف است

(صفحه‌های ۷۲ و ۷۳ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۶)

۲۴۲. ۱۲. در رابطه با استدلال‌های «هر سفیدی رنگ است، پس بعضی رنگ‌ها سفید هستند.» و «هر حیوانی جسم است پس هر جسمی حیوان است.» کدام گزینه درست است؟

- ۱) اولی صحیح و دومی مغالطه دارد.
- ۲) دومی صحیح و اولی مغالطه دارد.
- ۳) هر دو مغالطه دارد.
- ۴) هر دو صحیح است.

(صفحة ۷۲ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۳)

۲۴۳. ۱۳. این مطلب که «سالبه جزئی عکس لازم‌الصدق ندارد» به چه معنا است؟

- ۱) عکس آن گاهی درست و گاهی نادرست است.
- ۲) امکان ندارد عکس آن را به دست آورد.
- ۳) عکس آن همواره کاذب است.
- ۴) قضیه اصل و عکس آن از نظر صدق برابر نیستند.

(صفحة ۷۲ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۵)

۲۴۴. ۱۴. اگر کیف یک قضیه را تغییر دهیم ممکن نیست که ... به‌دست آید.

- ۱) متضاد قضیه
- ۲) قضیه نقیض آن
- ۳) عکس مستوی قضیه
- ۴) نه متضاد و نه نقیض قضیه

۲۴۵. ۱۵. به ترتیب، نقیض قضیه «هر کتابی خواندنی نیست» و عکس مستوی لازم‌الصدق قضیه «بعضی انسان‌ها نمی‌فهمند» کدام است؟

(صفحه‌های ۶۷ و ۷۲ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۶)

- ۱) هر کتابی خواندنی است. - بعضی نفهم‌ها، انسان نیستند.
- ۲) بعضی کتاب‌ها خواندنی هستند. - بعضی نفهم‌ها، انسان‌اند.
- ۳) بعضی کتاب‌ها خواندنی هستند. - بعضی نفهم‌ها، انسان نیستند.
- ۴) هر کتابی خواندنی است. - بعضی نفهم‌ها، انسان‌اند.

۲۴۶. ۱۶. اگر دو قضیه کاذب «بعضی ب الف نیست» و «هیچ ج ب نیست» را داشته باشیم، آن‌گاه کدام قضیه حتماً صادق است؟

(صفحه‌های ۶۷ تا ۷۲ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۶)

- ۱) هر ج ب است.
- ۲) بعضی ب ج است.
- ۳) هیچ ب الف نیست.
- ۴) بعضی الف ب نیست.

(صفحه‌های ۶۷ و ۶۸ کتاب درسی)

۲۴۷. ۱۷. نقیض کدام قضیه با عکس متضاد قضیه «هیچ الف ب نیست» برابر است؟

- ۱) هر ب الف است.
- ۲) بعضی الف ب است.
- ۳) بعضی ب الف نیست.
- ۴) هیچ ب الف نیست.

(صفحه‌های ۶۷ و ۷۲ کتاب درسی) (مشابه کنکور سراسری ۹۶)

۲۴۸. ۱۸. نقیض عکس قضیه صادق «بعضی غیر ب الف است» کدام است و از نظر صدق و کذب چگونه است؟

- ۱) هیچ الف غیر ب نیست - کاذب
- ۲) بعضی الف غیر ب است - صادق
- ۳) بعضی الف غیر ب نیست - کاذب
- ۴) هر الف غیر ب است - صادق

فلسفه

حقوق

روان
شناسی

ریاضی

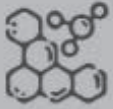
دین

تاریخ

علوم
تجربی

جامعه
شناسی

هنر

فلسفه

درخت دانش

با درخت دانش، گام به گام پیشرفت خود را ارزیابی کنید.

پیمانه‌های ۱ تا ۲۴

گام اول: میزان تسلط خود را با رنگ مشخص کنید.

آبی: مسلط / سبز: نسبتاً مسلط / زرد: مسلط نیستم

گام‌های بعدی: اگر در گام اول دانش خود را در حد رنگ زرد ارزیابی کردید اما در نوبت‌های بعدی پیشرفت کردید، می‌توانید خانه‌های سبز یا آبی را رنگ کنید. هرگاه به رنگ‌ها نگاه کنید متوجه می‌شوید در کدام قسمت‌ها نیاز به تمرین بیشتر دارید.

۲۴ پیمانه

۱۴ پیمانه ۲۰ سؤالی

۷ پیمانه ۱۰ سؤالی

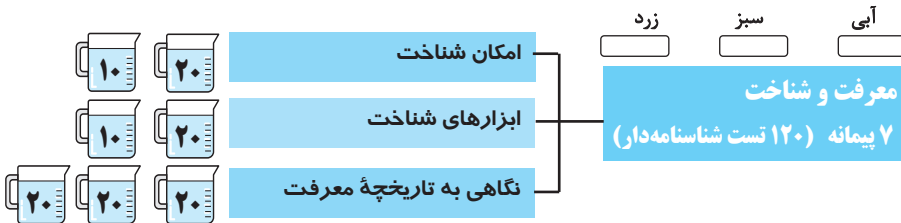
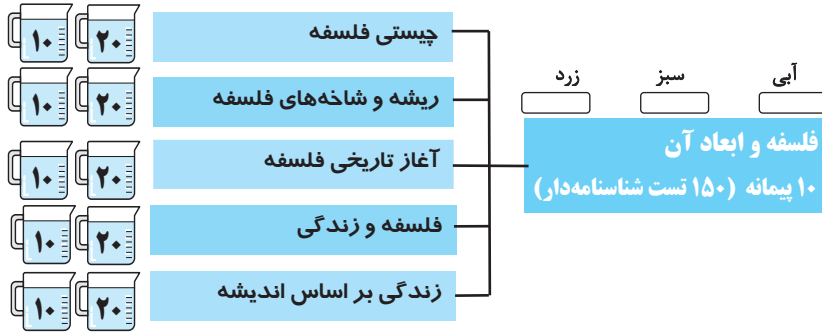
۲ آزمون جمع‌بندی ۱۰ سؤالی

۱ آزمون ویژه برترها ۱۰ سؤالی

فلسفه

۳۸۰ سؤال شناسنامه‌دار

۳۸۰ سؤال طراحی شده از کتاب درسی

چیستی فلسفه

درس‌نامه

در این درس به بررسی تفکر فلسفی و مراحل آن می‌پردازیم و سپس دانش فلسفه و ویژگی‌های آن را مورد توجه قرار می‌دهیم.

تفکر فلسفی

وقتی به صورت جدی به پرسش‌های عمده (مانند سعادت واقعی چیست؟ چرا درد و رنج هست؟ سرانجام ما چیست؟ و ...) فکر می‌کنیم وارد تفکر فلسفی می‌شویم.

تفکر فلسفی } لازمۀ زندگی هر انسانی است. (ضرورت عام و همگانی)
نحوۀ زندگی، رفتار و گفتار ما را شکل می‌دهد.
باعث تفاوت ما با دیگر آدم‌ها می‌شود.

مراحل تفکر فلسفی: (به ترتیب)

۱) برخورد با مسئله (۲) حیرت (۳) طرح سؤال‌های اساسی (۴) تفکر در اندوخته‌ها (۵) دریافت فلسفی
زمانی می‌توان در زمینه دریافت فلسفی کامیاب شد که «با دقت و تلاش فکری پیوسته و دائمی و ورزیدگی عقلی، اندک اندک از امور معمولی و روزمره عبور کرده و با دقت و نظم منطقی و اندیشیدن به مسائل اصلی زندگی به پاسخ‌های مناسب دست یابیم.»

ملاصدرا افراد را به دو دسته تقسیم می‌کند:

افراد واقف (ایستاده): کسانی که به دانش ظاهری خود دل خوش کرده و تنها از شنیده‌ها بهره می‌برند و کارشان از تقلید فراتر نمی‌رود.
افراد سائر (رونده): کسانی که به شنیده‌ها بسنده نکرده و از ظواهر و محسوسات فراتر می‌روند و از معقولات بهره می‌برند.

ساحل افتاده گفت گرچه بسی زیستم
هیچ نه معلوم شد، آه، که من کیستم (واقف)
موج ز خود رفته‌ای تیز خرامید و گفت
هستم اگر می‌روم، گر نروم نیستم (سائر)

دانش فلسفه

«فلسفه» تلاش برای ارائه پاسخ‌های قانونمند به این سؤالات عمده است و «فیلسوف» کسی است که این قانونمندی و تخصص را در خود می‌یابد. نتیجه تلاش فیلسوفان شکل گرفتن دانش فلسفه است.

ویژگی‌های فلسفه

بررسی بنیادی‌ترین مسئله‌ها و موضوعات (تفاوت اساسی با سایر دانش‌ها)

فلسفه وارد هر موضوعی می‌شود اما در آن موضوع‌ها به دنبال پرسش‌های خاص می‌رود؛ یعنی نهایی‌ترین پرسش‌ها درباره چیستی و چرایی امور.

«بنابراین می‌توان گفت فلسفه به این معنا همه چیز را دربر می‌گیرد»:

نکته به این نکته توجه کنید که وقتی فیلسوف به یک علمی به طور مثال جامعه‌شناسی می‌پردازد؛ طرز تفکر وی کاملاً با یک جامعه‌شناس متفاوت است، چرا که فیلسوف به دنبال بنیادی‌ترین مسئله‌ها است.

یک مسئله بنیادی در جامعه‌شناسی به عنوان مثال: آیا انسان اراده آزاد دارد یا تابع شرایط زمانه خود است؟

روش حل مسئله در هر علم، با توجه به ماهیت آن از روش دیگر علوم متفاوت است. ماهیت مسائل فلسفی به گونه‌ای نیست که از طریق حواس یا آزمایش یا جست‌وجو در طبیعت درک شوند چرا که این دست مسائل، مسائلی عقلی هستند و بررسی آن‌ها نیازمند بهره‌گیری از عملیات فکری است؛ بنابراین برخلاف علوم تجربی هنگام مواجهه با سؤالات فلسفی باید تنها از **عملیات فکری** بهره ببریم. یا به بیان دیگر: «با تفکر و تعقل و تجزیه و تحلیل دانسته‌ها به حل مسئله و کشف مجهول نزدیک شویم»

به عنوان مثال در رابطه با این مسئله فلسفی که «آیا عالم طبیعت آغازی دارد یا از ازل بوده است؟»

◀ فرد پاسخ‌دهنده باید دلیل معتبر و عقلانی بیاورد.

◀ وی نمی‌تواند به نظر اکثریت افراد استناد کند. (این یک استقرا است و در فلسفه کاربرد ندارد).

◀ وی نمی‌تواند از ابزارهای علمی بهره ببرد. (چون این مسئله به گونه‌ای نیست که با این ابزارها پاسخ داده شود).

◀ از پژوهش‌های تجربی، تاریخی، نقلی، ذوقی و ادبی هم نمی‌تواند بهره ببرد. (چون کاربرد این پژوهش‌ها در دیگر علوم است نه در فلسفه)

پیمانه‌های ۱ و ۲

(صفحه ۴ کتاب درسی)

۴۰۱. ۱. برای انسان‌ها مسائل فلسفی پیش می‌آید و ...
 (۱) همیشه - اکثرشان درباره آن نیندیشیده‌اند.
 (۲) گاهی - اکثرشان درباره آن اندیشیده‌اند.
 (۳) همیشه - اکثرشان درباره آن اندیشیده‌اند.
 (۴) گاهی - اکثرشان درباره آن نیندیشیده‌اند.

(صفحه ۵ کتاب درسی)

۴۰۲. ۲. علت دقت و تأمل برخی انسانها برای یافتن پاسخ صحیح مسائل فلسفی، کدام مورد نیست؟
 (۱) تأثیر در شیوه زندگی
 (۲) تعیین کننده رفتار
 (۳) مشخص کننده شیوه سخن گفتن
 (۴) رسیدن به پاسخ درست

(صفحه ۷ کتاب درسی)

۴۰۳. ۳. کدام عامل موجب شکل‌گیری دانش فلسفه شد؟
 (۱) کوشش برای ارائه پاسخ‌های کلی توسط فیلسوفان به پرسش‌های فلسفی
 (۲) کوشش برای ارائه پاسخ‌های کلی توسط انسان متمدن به پرسش‌های فلسفی
 (۳) تلاش برای ارائه جواب‌های دقیق توسط فیلسوفان به پرسش‌های فلسفی
 (۴) تلاش برای ارائه جواب‌های قانونمند توسط انسان متمدن به پرسش‌های فلسفی

(صفحه ۸ کتاب درسی)

۴۰۴. ۴. فلسفه از آن جهت شامل همه چیز است که ...
 (۱) در اصل و حقیقت جهان تحقیق می‌کند.
 (۲) در اصل و حقیقت طبیعت تحقیق می‌کند.
 (۳) به دنبال نهایی‌ترین پاسخ‌ها درباره چیستی و چرایی امور است.
 (۴) به دنبال نهایی‌ترین پرسش‌ها درباره چیستی و چرایی امور است.

(صفحه ۹ کتاب درسی)

۴۰۵. ۵. تلاش برای حل مسائل فلسفی با عملیات فکری باعث تشابه فلسفه با کدام یک از علوم می‌باشد؟
 (۱) علوم عقلی و علمی
 (۲) علم ریاضی
 (۳) علوم طبیعی
 (۴) علوم دینی

(صفحه ۴ کتاب درسی)

۴۰۶. ۶. جایگاه طرح کدام مورد از موارد زیر در فلسفه است؟
 (۱) بررسی اینکه خوبی و بدی معیاری دارد یا نه؟
 (۲) صداقت، امری پسندیده است.
 (۳) ما در جهان قانونمند زندگی می‌کنیم.
 (۴) تحقیق در اینکه علت فتوسنتز چیست؟

۴۰۷. ۷. چند مورد از موارد زیر نادرست است؟

(الف) تفکر فلسفی ضرورتی همگانی و شایسته است.

(ب) تفکر فلسفی لازمه زندگی همه انسان‌ها است.

(ج) تقویت توان فکری درباره سؤالات فلسفی یک امر مطلوب است.

(د) تقویت توان فکری درباره مسائل فلسفی، علت پرداختن به این قبیل مسائل است.

(۱) سه مورد (۲) دو مورد (۳) چهار مورد (۴) یک مورد

۴۰۸. ۸. موفقیت در تفکر فلسفی محتاج ... است تا شخص بتواند با ورزیدگی عقلی ... از امور روزمره عبور کند.

(۱) کوشش فکری همیشگی - به سرعت

(۲) تلاش فکری پیوسته - به تدریج

(۳) دقت و نظم منطقی - به سرعت

(۴) تلاش فکری متناوب - اندک اندک

۴۰۹. ۹. نمی‌توان گفت وقتی فیلسوف وارد موضوع طبیعت می‌شود ...

(۱) او هم می‌خواهد به پرسش‌های فیزیک‌دان جواب دهد.

(۲) می‌خواهد به پرسش‌های خاص فیزیکی پاسخ دهد.

(۳) به دنبال نهایی‌ترین پرسش‌ها درباره فیزیک است.

(۴) به دنبال تحقیق در اصل و حقیقت طبیعت است.

۴۱۰. ۱۰. بحث درباره عالم طبیعت زمانی فلسفی محسوب می‌گردد که ...

(۱) بپذیریم عالم طبیعت دارای آغازی است.

(۲) بپذیریم عالم طبیعت دارای آغازی نیست.

(۳) تعیین آغاز جهان بر پایه دلیل معتبر عقلانی باشد.

(۴) تعیین آغاز جهان به خاطر استفاده از ابزار علمی دقیق باشد.

۴۱۱. ۱۱. در بررسی مراحل دریافت فلسفی ...

(۱) حیرت قبل از برخورد با مسئله پیش می‌آید.

(۲) حیرت قبل از برخورد با طرح سؤال‌های اساسی پیش می‌آید.

(۳) تفکر در اندوخته‌ها نتیجه دریافت فلسفی است.

(۴) تفکر در اندوخته‌ها علت تحقق حیرت است.

۴۱۲. ۱۲. در رابطه با تفکر فلسفی نمی‌توان گفت ...

(۱) ضرورت عام و همگانی است.

(۲) در زندگی ما اثر ندارد.

(۳) زندگی ما را متفاوت می‌سازد.

(۴) توان فکری را طلب می‌کند.

۴۱۳. ۱۳. برای رسیدن به دریافت فلسفی ...

(۱) نیازمند دقت و تلاش ناپیوسته و دائمی هستیم.

(۲) باید امور روزمره را یکجا پشت‌سر بگذاریم.

(۳) به دقت و نظم منطقی نیازمندیم.

(۴) باید مسائل اصلی زندگی را فراموش کنیم.

۴۱۴. ۱۴. کوشش فیلسوفان و نتیجه تلاش آنان چه بوده است؟

(۱) شکل گرفتن فلسفه - ارائه پاسخ‌های قانونمند

(۲) بررسی سؤالات فلسفی - ارائه پاسخ‌های قانونمند

(۳) بررسی سؤالات فلسفی - شکل گرفتن فلسفه

(۴) ارائه پاسخ‌های قانونمند - شکل گرفتن فلسفه

۴۱۵. ۱۵. تفاوت اساسی فلسفه با سایر دانش‌ها چیست؟

(۱) فلسفه در موضوعات خاص به دنبال پرسش‌های عمده است.

(۲) فلسفه با عملیات فکری به حل مسائل می‌پردازد.

(۳) فلسفه به بنیادی‌ترین موضوعات می‌پردازد.

(۴) فلسفه از پژوهش‌های تجربی، تاریخی، نقلی و ... بهره نمی‌برد.

۴۱۶. ۱۶. مسائل فلسفی از چه جهت مشابه مسائل ریاضی هستند؟

(۱) حل هر دوی آن‌ها غالباً فعالیت فکری را طلب می‌کند.

(۲) حل هر دوی آن‌ها پاسخ‌های قانونمند می‌خواهد.

(۳) حل هر دوی آن‌ها تنها با عملیات فکری امکان‌پذیر است.

(۴) حل هر دوی آن‌ها باعث زدودن حیرت می‌شود.

۴۱۷. ۱۷. در پذیرفتن فرض‌های فلسفی چرا نمی‌توانیم به نظر اکثر افراد استناد کنیم؟

(۱) زیرا نظر اکثر مردم تنها در مواردی خاص پذیرفته می‌شود.

(۲) زیرا باید از ابزار علمی بهره ببریم نه نظرات دیگران.

(۳) زیرا اکثر مردم برای انجام کارهای خود دلیلی ندارند.

(۴) زیرا به دلیل نیازمندیم و این استناد دلیل عقلانی نیست.

(صفحه ۵ کتاب درسی)

(صفحه ۶ کتاب درسی)

(صفحه ۸ کتاب درسی)

(صفحه ۹ کتاب درسی)

(صفحه ۵ کتاب درسی)

(صفحه ۵ کتاب درسی)

(صفحه ۶ کتاب درسی)

(صفحه ۷ کتاب درسی)

(صفحه ۸ کتاب درسی)

(صفحه ۹ کتاب درسی)

(صفحه ۹ کتاب درسی)

(صفحه ۸ کتاب درسی)

۴۱۸. ۱۸. فلسفه به همه موارد زیر به جز ... می پردازد.
 (۱) چپستی انسان (۲) چرایی امور (۳) اجرای سیاست (۴) حقیقت جهان

(صفحه ۶ کتاب درسی)

۴۱۹. ۱۹. انسان واقف فردی است که ...
 (۱) به جهان معقولات دست یافته است.
 (۲) همواره به دنبال شنیده‌ها نمی‌رود.
 (۳) از تقلید بهره‌ای نمی‌برد.
 (۴) به ظواهر و محسوسات اکتفا می‌کند.

(صفحه ۶ کتاب درسی)

۴۲۰. ۲۰. در بیت زیر موج مصداق یک ... است؛ زیرا ...
 «موج ز خود رفته‌ای تیز خرامید و گفت / هستم اگر می‌روم گر نروم نیستم»
 (۱) واقف - پویایی خود را از دست داده است.
 (۲) سائر - پویایی خود را از دست داده است.
 (۳) سائر - از تنگنای ظواهر عبور کرده است.
 (۴) واقف - به جهان معقولات دست یافته است.

(صفحه ۵ کتاب درسی)

۴۲۱. ۱. انسان از چه زمانی وارد تفکر فلسفی می‌شود؟ از زمانی که ...
 (۱) زندگی عادی و روزانه را فراموش کند.
 (۲) به نحوه رفتار و گفتار خود اهمیت می‌دهد.
 (۳) به پاسخی قانع‌کننده می‌رسد.
 (۴) به صورت جدی به پرسش‌های فلسفی می‌پردازد.

(صفحه ۵ کتاب درسی)

۴۲۲. ۲. در مراحل دریافت فلسفی بعد از مرحله حیرت با چه مرحله‌ای مواجه هستیم؟
 (۱) طرح سؤال‌های اساسی (۲) تفکر در اندوخته‌ها
 (۳) برخورد با مسئله (۴) دریافت فلسفی

(صفحه ۹ کتاب درسی)

۴۲۳. ۳. جایگاه تجربه و آمار در شناخت حقایق چگونه است؟
 (۱) مطلقاً کاربردی ندارند.
 (۲) گاهی حقایق فلسفی را بیان می‌کنند.
 (۳) به همراه تفکر در هر زمینه‌ای کاربرد.
 (۴) برخی حقایق غیر فلسفی را بیان می‌کنند.

(صفحه ۹ کتاب درسی)

۴۲۴. ۴. کدام یک از موارد زیر برای قبول ادعای یک فیلسوف پذیرفته می‌شود؟
 (۱) مشاهده با ابزارهای علمی (۲) دلیل معتبر و عقلانی
 (۳) پژوهش‌های تاریخی (۴) اعتقاد اکثریت افراد

(صفحه ۶ کتاب درسی)

۴۲۵. ۵. در رابطه با کامیاب شدن در عرصه تفکر فلسفی به کدام شرط اشاره نشده است؟
 (۱) تلاش فکری پیوسته (۲) عبور تدریجی از امور روزمره
 (۳) دقت و نظم منطقی (۴) کنار گذاشتن مسائل زندگی

(صفحه ۹ کتاب درسی)

۴۲۶. ۶. هنگام مواجهه با پرسش‌های فلسفی چه می‌کنیم؟
 (۱) بررسی اندیشه‌های دیگران (۲) رفتن به دامان طبیعت
 (۳) بررسی آمارهای موجود (۴) تامل در اندیشه‌های خود

(صفحه ۵ کتاب درسی)

۴۲۷. ۷. تفکر فلسفی ضرورتی عام و همگانی است؛ یعنی ...
 (۱) در زندگی روزانه و عادی اثر دارد.
 (۲) دقت و تامل و پشتکار می‌خواهد.
 (۳) به ذهن هر فردی خطور می‌کند.
 (۴) بهتر است هر انسانی به آن توجه کند.

(صفحه ۶ کتاب درسی)

۴۲۸. ۸. بر اساس نظر ملاصدرا، کدام یک از ویژگی‌های انسان سائر نیست؟
 (۱) بی‌اعتنایی به شنیده‌ها (۲) حرکت و پویایی
 (۳) سعی در عبور از ظواهر (۴) سعی در دستیابی به معقولات

(صفحه ۷ کتاب درسی)

۴۲۹. ۹. فیلسوفان چه کسانی هستند؟ آنان که ...
 (۱) به صورت قانونمند و تخصصی به سوالات فلسفی می‌پردازند.
 (۲) سوالات فلسفی توجیهشان را جلب کرده است.
 (۳) از عملیات فکری و تفکر و تعقل بهره می‌برند.
 (۴) از استقرا، قیاس و استدلال کمک می‌گیرند.

(صفحه ۷ کتاب درسی)

۴۳۰. ۱۰. از چه زمانی انسان‌ها اهمیت سوالات فلسفی را دریافته‌اند؟
 (۱) از زمان ظهور فلاسفه اولیه (۲) از اولین روزهای حیات فکری
 (۳) از زمان ایجاد دانش فلسفه (۴) با ایجاد حوزه‌های دیگر دانش

درس هفتم: احکام قضایا

۲۱۱. گزینه ۳

دو قضیه‌ای که هم در سور و هم در نسبت متفاوت باشند، بین آن‌ها رابطه «تناقض» برقرار است؛ مانند «هر ماری ستمی است و بعضی مارها ستمی نیستند». اگر قضیه‌ای درست باشد، نقیض آن غلط است و برعکس اگر قضیه‌ای غلط باشد، نقیض آن درست است.

۲۱۲. گزینه ۱

در تقابل «تضاد»، سور دو قضیه کلی است ولی از نظر نسبت، یکی موجهه و دیگری سالبه است. اما در تقابل «تناقض»، دو قضیه هم در سور و هم در نسبت تفاوت دارند.

۲۱۳. گزینه ۲

نقیض قضیه «بعضی الف ب است»، سالبه کلی می‌شود، یعنی «هیچ الف ب نیست»؛ و نقیض قضیه «بعضی الف ب نیست» موجهه کلی می‌شود، یعنی «هر الف ب است».

۲۱۴. گزینه ۳

هر ایرانی مسلمان است (موجهه کلی)
نقیض موجهه کلی ← سالبه جزئی: بعضی ایرانی‌ها مسلمان نیستند.
تضاد موجهه کلی ← سالبه کلی: هیچ ایرانی مسلمان نیست.
توضیح نکات درسی:
جای موضوع و محمول قضیه در عکس عوض می‌شود؛ نه در تقابل و اقسام آن.

۲۱۵. گزینه ۱

در «تقابل تضاد»، اگر یک قضیه درست باشد، دیگری حتماً غلط است و اگر یک قضیه غلط باشد، معلوم نیست که دیگری لزوماً غلط باشد، ممکن است درست باشد.

۲۱۶. گزینه ۳

بعضی آدمیان سیاستمدار نیستند. کاذب (-) ← نقیض ← هر آدمی سیاستمدار است. صادق (+) ← متضاد ← هیچ آدمی سیاستمدار نیست. کاذب (-)

۲۱۷. گزینه ۱

- اگر قضیه‌ای صادق باشد متضاد آن حتماً کاذب است.
- اگر قضیه‌ای صادق باشد متناقض آن حتماً کاذب است و برعکس.

۲۱۸. گزینه ۳

دو قضیه مذکور هر دو دارای سور کلی و نسبت متفاوت هستند، بنابراین رابطه آن‌ها تضاد است.
نکته: هادی = رسانا

۲۱۹. گزینه ۳

متناقض قضیه «بعضی ج ب است» قضیه «هیچ ج ب نیست» می‌باشد.
متضاد قضیه «هیچ ج ب نیست» نیز، «هر ج ب است» می‌باشد.
دقت کنید که تضاد فقط در قضایایی که سور کلی دارند مطرح می‌شود، بنابراین گزینه‌های «۱» و «۴» در نگاه اول حذف می‌شوند.

۲۲۰. گزینه ۱

متضاد قضیه «هیچ ب الف نیست» به صورت «هر ب الف است» و متناقض این قضیه به صورت «بعضی ب الف است» صحیح می‌باشد.

۱۹۸. گزینه ۱

جزئی و کلی بودن «سور قضیه» مربوط به مصادیق موضوع است و جزئی و کلی بودن «موضوع قضیه» مربوط به مفهوم موضوع است.

۱۹۹. گزینه ۴

جزئی و کلی بودن موضوع قضیه مربوط به مفهوم موضوع است پس اگر موضوع قضیه‌ای جزئی باشد حتماً «شخصیه» است.

۲۰۰. گزینه ۲

اگر موضوع قضیه‌ای مجموعه‌ای مشخص باشد و محمول به تک‌تک آن موضوع نسبت داده نشده باشد آن قضیه شخصیه است.
- همه مردم ایران از اقوام مختلف هستند.
- تمام مناطق تهران بیست و دو عدد هستند.

۲۰۱. گزینه ۳

تشریح سایر گزینه ها:
گزینه «۱»: یک قضیه منطقی هیچگاه تمایلات را مطرح نمی‌کند.
گزینه «۲»: یک قضیه منطقی هم احتمال صدق دارد و هم احتمال کذب.
گزینه «۴»: واقعیات امر صحیح مطابق واقع هستند اما همانطور که گفتیم قضیه منطقی هم قضایای صادق را شامل می‌شود و هم قضایای کاذب.

۲۰۲. گزینه ۲

منطق به دنبال تشخیص خطای اندیشه است و چون جملات انشایی قابلیت صدق و کذب ندارند در منطق بررسی نمی‌شوند.

۲۰۳. گزینه ۴

بیان حکم به صورت مشروط وجه تفاوت اصلی قضیه شرطی و حملی است.

۲۰۴. گزینه ۴

الف) این قضیه محصوره کلی و سالبه است.
ب) این قضیه شخصیه و موجهه است.
ج) این قضیه محصوره کلی و سالبه است.
د) این قضیه شخصیه و سالبه است.

۲۰۵. گزینه ۱

رابطه: کیفیت، کیف، فعل ربطی، نسبت
سور: کمیت، کم

۲۰۶. گزینه ۳

ابتدا باید این قضیه را به شکل استاندارد در بیاوریم:
حمید (موضوع) به مدرسه رونده (محمول) است (نسبت)

۲۰۷. گزینه ۱

این قضیه، یک قضیه حملی از نوع محصوره و موجهه کلی است.
هر (سور) کسی که بامش بیشتر است (موضوع) برفش بیشتر (محمول) است (نسبت)

۲۰۸. گزینه ۲

حرف من (موضوع) این که این مطلب درست نیست (محمول و آخرین جزء جمله) است (نسبت)
بنابراین این قضیه موجهه است و آخرین جزء آن محمول می‌باشد.

۲۰۹. گزینه ۴

اگر موضوع قضیه‌ای حملی شامل فرض افراد متعدد بشود (یعنی کلی باشد) آن قضیه حتماً محصوره است و ممکن است سالبه یا موجهه و کلی یا جزئی باشد.

۲۱۰. گزینه ۲

موضوع در قضیه شخصیه مفهومی «جزئی» و در قضیه محصوره مفهومی «کلی» است.

۲۲۱. گزینه ۱

- برای به دست آوردن تضاد یک قضیه کلی تنها لازم است نسبت آن را تغییر بدهیم.

- برای به دست آوردن تناقض یک قضیه لازم است هم نسبت و هم سور را تغییر بدهیم.

۲۲۲. گزینه ۱

برای ساختن تداخل یک قضیه تنها سور آن را تغییر می‌دهیم.

۲۲۳. گزینه ۱

قضیه این گزینه تداخل قضیه صورت سؤال است و اگر قضیه جزئی کاذب باشد قضیه کلی متداخل آن هم کاذب خواهد بود.

۲۲۴. گزینه ۲

بین دو قضیه «هر فلزی رسانا است.» و «بعضی فلزها رسانا هستند.» رابطه تداخل برقرار است.

۲۲۵. گزینه ۱

در صورتی که با وجود پیدا شدن استثنایی در یک حکم کلی همچنان بر کلی بودن حکم خود اصرار کنیم، دچار مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی شده‌ایم.

۲۲۶. گزینه ۴

اگر یک مثال نقض برای یک ادعای کلی داشته باشیم اما بر آن ادعای کلی پافشاری کنیم دچار مغالطه «استثنای قابل چشم‌پوشی» شده‌ایم.

۲۲۷. گزینه ۳

اگر یک قضیه جزئی کاذب باشد، متداخل آن حتماً کاذب است.

۲۲۸. گزینه ۱

هیچ الف ب نیست. (سالبه کلی) ← متناقض ← بعضی الف ب است.

تداخل ← هر الف ب است.

۲۲۹. گزینه ۲

رابطه بین «بعضی ب ج است» و «هر ب ج است» تداخل می‌باشد که هرگاه قضیه جزئی کاذب باشد، قضیه کلی نیز کاذب است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: متناقض قضیه کاذب «بعضی ب ج است»، قضیه صادق «هیچ ب ج نیست» است.

گزینه «۳»: عکس مستوی قضیه صادق «هر الف ت است» و صادق است.

گزینه «۴»: عکس مستوی قضیه صادق «هیچ ب ج نیست» و صادق است.

۲۳۰. گزینه ۴

- عکس یک قضیه با جابه‌جا کردن موضوع و محمول آن به دست می‌آید.
- تنها در بعضی موارد می‌توان جای موضوع و محمول را تغییر داد و به نتیجه صادقی رسید.

۲۳۱. گزینه ۴

در عکس مستوی، جای موضوع و محمول را عوض کرده اما «کیف یا نسبت» را ثابت نگه می‌داریم. عکس مستوی دو موجهه (جزئی و کلی) ← موجهه جزئی می‌شود و عکس مستوی سالبه کلی، سالبه کلی است. «سالبه جزئی» عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد.

نکته: هرگاه کلمه عکس به تنهایی به کار رود، منظور عکس مستوی است.

۲۳۲. گزینه ۲

در عکس مستوی، کیفیت (نسبت) ثابت می‌ماند و موضوع و محمول را جابه‌جا می‌کنیم و در تناقض، هم کیفیت (نسبت) و هم کمیت (سور) هر دو تغییر می‌کنند.

۲۳۳. گزینه ۴

عکس مستوی قضیه «هر موتورسواری نابینا است» می‌شود «بعضی نابیناها موتورسواری» که یک قضیه «موجهه جزئی» است. در تضاد، هر دو قضیه، کلی هستند و از لحاظ نسبت تفاوت دارند یعنی همیشه یکی موجهه کلی است و دیگری سالبه کلی. در «تناقض»، دو قضیه هم در سور و هم در نسبت متفاوت‌اند و برای به دست آوردن نقیض یک قضیه شخصیته فقط تغییر نسبت (کیفیت) کافی است.

۲۳۴. گزینه ۴

عکس مستوی قضیه «هیچ ج غیر ب نیست» قضیه «هیچ غیر ب ج نیست» می‌باشد که همان عبارت صورت سؤال است.

۲۳۵. گزینه ۴

متناقض یک قضیه صادق حتماً کاذب است و قضیه «سالبه جزئی»، عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد.

۲۳۶. گزینه ۴

عکس مستوی قضیه «موجهه کلیه» به صورت «موجهه جزئی» صحیح است.

۲۳۷. گزینه ۲

صدق و کذب متضاد قضیه کاذب «هیچ ب الف نیست» مشخص نمی‌باشد و برای تعیین صدق یا کذب آن باید به محتوا مراجعه کرد. قضیه اصل قضیه «بعضی ب الف است» به هر دو شکل «بعضی الف ب است» و «هر الف ب است» صحیح می‌باشد.

۲۳۸. گزینه ۳

موجهه جزئی امکان دارد هم عکس قضیه موجهه کلیه و هم عکس موجهه جزئی واقع شود.

۲۳۹. گزینه ۳

سالبه جزئی عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد در صورتی که برای سالبه جزئی عکس لازم‌الصدق در نظر بگیریم، دچار مغالطه ابهام انعکاس شده‌ایم.

۲۴۰. گزینه ۱

در صورت سؤال، شرایط عکس مستوی رعایت نشده است، در صورتی که در جابه‌جا کردن اجزای قضیه قاعده عکس مستوی را به درستی رعایت نکنیم، دچار مغالطه ابهام انعکاس می‌شویم.

۲۴۱. گزینه ۴

- بعضی الف ب است ← عکس مستوی ← بعضی ب الف است. (صادق)

- هر الف ب است ← عکس مستوی ← بعضی ب الف است. (صادق)

۲۴۲. گزینه ۱

عکس مستوی قضیه موجهه کلیه همان موجهه جزئی است. بنابراین استدلال اول درست اما استدلال دوم دارای مغالطه ابهام انعکاس است.

۲۴۳. گزینه ۱

این مطلب که قضیه سالبه جزئی عکس لازم‌الصدق ندارد به این معنا است که عکس آن گاهی درست و گاهی نادرست است.

۲۴۴. گزینه ۳

در عکس مستوی، کیف قضیه ثابت می‌ماند. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر الف ب است. ← تغییر کیف ← هیچ الف ب نیست. (متضاد قضیه اول)

گزینه «۲»: سعدی نویسنده گلستان است. ← تغییر کیف ← سعدی نویسنده گلستان نیست. (نقیض قضیه اول)

گزینه «۴»: بعضی الف ب است. ← تغییر کیف ← بعضی الف ب نیست. (این قضیه نه متضاد و نه نقیض قضیه اول است)

۷۴۶. گزینه ۲

گاهی کسب فضیلت‌ها با منافع و تمایلات جسمانی انسان در تضاد است؛ در چنین شرایطی اگر تمایلات انسان قوی باشند می‌توانند مانع رسیدن او به فضیلت‌ها شوند و حتی او را به سوی ردیلت‌ها هدایت کنند.

۷۴۷. گزینه ۱

فلاسفهٔ مسلمان می‌گویند اگر چه بشر به فضیلت‌ها علاقه‌مند است و عقل او آن‌ها را زیبا و خوب می‌داند، اما رفتن به سوی این فضایل و عمل بر اساس آنها چندان هم آسان نیست.

۷۴۸. گزینه ۳

به نظر ایشان، علاوه بر تمایل ذاتی، پشتوانه‌ای دیگر هم لازم است تا هنگام تضاد میان تمایلات شخصی و فضایل اخلاقی انسان بتواند فضائل را بر تمایلات ترجیح دهد. این پشتوانه به اعتقاد فلاسفهٔ مسلمان خداست.

۷۴۹. گزینه ۱

فلاسفهٔ مسلمان معتقدند اینکه انسان می‌تواند فضایل و ردایب را بشناسد و حتی به آن‌ها علاقه بورزد، به تنهایی نمی‌تواند باعث ترک ردیلت و تمایل به کسب فضیلت باشد. به نظر آن‌ها در این امر پشتوانهٔ دیگری هم مورد نیاز است که این پشتوانه، خداست.

۷۵۰. گزینه ۴

طبق نظر فلاسفهٔ مسلمان اگر خداوند نیز ما را به کسب فضایل ترغیب و از ردایب منع نماید و برای آن‌ها پاداش و مجازات معین فرماید، میل به فضایل در انسان تقویت می‌شود اما می‌دانیم که در چنین شرایطی نیز حتی عمل به فضیلت قطعی و حتمی نمی‌شود.

آزمون‌های جمع‌بندی فلسفه

۷۵۱. گزینه ۴

فلسفه در هر موضوعی به دنبال پرسش‌های خاصی است یعنی همان نهایه‌ترین پرسش‌ها دربارهٔ چیستی و چرایی امور. فلسفه به این معنا، همه چیز را دربرمی‌گیرد. اما آنچه به این همه وحدت می‌بخشد و همه را تحت عنوان فلسفه جمع می‌کند «توجه به بنیادی‌ترین مسئله‌ها است.»

۷۵۲. گزینه ۱

گزارهٔ اول مربوط به هستی است و به فلسفهٔ اولی مربوط است و نسبت به بقیه گزاره‌ها که در شاخه‌های فرعی فلسفه مطرح می‌شوند کلی‌تر است.

۷۵۳. گزینه ۱

استدلال پارمنیدس: «اگر چیزی به وجود آید یا از وجود به وجود می‌آید یا از لاوجود. اگر از وجود به وجود آید؛ در این صورت قبلاً هست.» (ازلی بودن)

۷۵۴. گزینه ۱

افلاطون در تمثیل غار رسیدن به حقیقت را همراه با رنج و سختی می‌داند و هراکلیتس در جایی می‌گوید: «برای انسان خوب نیست که به هر چه میل دارد به آسانی برسد.»

۷۵۵. گزینه ۳

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: خداوند دانای حقیقی است پس می‌توان او را دانا دانست.

گزینهٔ «۲»: داناترین آدمیان کسی است که بداند که هیچ نمی‌داند.

گزینهٔ «۴»: دانای حقیقی تنها خدا است.

۷۵۶. گزینه ۲

امکان شناخت که امری بدیهی است یعنی شناخت هر چیزی ممکن است. نکته: شک در شناسایی برخی امور غیر از شک در امکان اصل شناخت است.

۷۵۷. گزینه ۳

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۴»: شناخت تجربی نتیجهٔ همکاری حس و عقل است.

گزینهٔ «۲»: درون‌نگری ربطی به شناخت تجربی ندارد.

۷۵۸. گزینه ۱

پراگماتیست‌ها معتقدند از طریق تجربه نمی‌توان واقعیت را شناخت. در ضمن آن‌ها می‌گویند: «هدف ما کشف واقعیت نیست.»

۷۵۹. گزینه ۲

هر اتفاقی در روح بیفتد، در بدن ظاهر می‌شود و هر اتفاقی در بدن رخ دهد بر روح تأثیر می‌گذارد.

۷۶۰. گزینه ۴

عقل عملی از نظر فلاسفهٔ مسلمان، انسان را به سوی فضائل می‌کشاند و از ردائل دور می‌کند.

۷۶۱. گزینه ۴

فیلسوفان وارد هر موضوعی می‌شوند و مثلاً از طبیعت، انسان، اخلاق، هنر، سیاست، و هر مقوله دیگر سخن می‌گویند؛ اما نه دربارهٔ آن مسائلی که یک فیزیکدان یا زیست‌شناس یا معلم اخلاق یا هنرمند و یا سیاستمدار بدان‌ها می‌پردازد.

۷۶۲. گزینه ۴

از نظر پارمنیدس هستی و وجود حقیقتی ثابت دارد و نه در حال حرکت و شدن. از نظر پارمنیدس حرکت وجود ندارد؛ چون حرکت از طریق حس بر ما معلوم شده و احتمال خطا در حس وجود دارد.

۷۶۳. گزینه ۴

اگر فردی که از غار بیرون رفته و با حقایق آشنا گشته است، به داخل غار بازگردد و حقایق را به اهالی غار بگوید، آنها به او می‌خندند و وی را مسخره می‌کنند؛ این مطلب نشان‌دهنده گرفتاری آنها در غار تعصبات است.

۷۶۴. گزینه ۳

سقراط: «آیا پسندیده است که از ترس مرگ یا هر خطر دیگری از فرمان الهی سربتایم؟ بلی! اگر چنین گناهی از من سر زند، سزاوار است که دادگاهی تشکیل شود و بگویند که سقراط به خدا اعتقاد ندارد.»

۷۶۵. گزینه ۳

ما می‌دانیم که علی‌رغم گستردگی شناخت و فهم ما از جهان و خود، شناخت ما در مجموع محدود است؛ یعنی ما آگاه هستیم که در کنار آن دانسته‌ها و آموخته‌ها، حقایق فراوان دیگری هم در عالم هست که آنها را نمی‌دانیم و نمی‌شناسیم.

۷۶۶. گزینه ۴

موارد گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»: از راه تعقل محض و شناخت اختیار از راه درون‌نگری ممکن است.

۷۶۷. گزینه ۴

انسان بدون واسطه و به صورت حضوری معلومات قبلی خود را درک و در ذهن خود از آنها استفاده می‌کند و از این راه به قوه حافظه در وجود خود پی می‌برد.

۷۶۸. گزینه ۴

از نظر افلاطون، ابزار حسی فقط توانایی درک این جهان را به انسان می‌دهد و درک جهان برتر تنها با عقل و شهود امکان‌پذیر است، به همین دلیل از نظر او، گرچه حس اعتبار دارد، اما از درجه اهمیت کمتری برخوردار است، زیرا صرفاً جهان سایه‌ها را به ما نشان می‌دهد.

۷۶۹. گزینه ۱

- قسمت اول تمامی گزینه‌ها صحیح است.

- ابن‌سینا نیز نظری مشابه نظر ارسطو دارد.

نکته: دکارت معتقد است که ذهن از بدن بهره می‌برد و اشاره‌ای به روح نمی‌کند.

۷۷۰. گزینه ۳

این سخن از کانت است و مقصود وی این است که عمل هر انسانی باید به گونه‌ای باشد که اگر دیگران هم همان کار را در مورد وی انجام دادند، او آن کار را پسندد و عاملان آن را تحسین کند. (کانت به این امر که فعل اخلاقی تابعی از وجدان اخلاقی است اشاره دارد.)

۷۷۱. گزینه ۴

بحث وجود اشیا با بحث حیات داشتن آنها متفاوت است؛ یک سنگ هر چند حیات ندارد اما هستی و وجود دارد.

۷۷۲. گزینه ۳

برخی از تمدن‌ها آن قدر قدیمی اند که در اثر گذر زمان و آمد و شد حوادث، آثار تمدنی آنها از بین رفته است.

۷۷۳. گزینه ۴

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حیرت در مسائل فلسفی همواره ناشی از بزرگی مسئله‌ای است که مطرح می‌شود.

گزینه «۲»: یکی از ملاک‌های فلسفی بودن یک مسئله است.

گزینه «۳»: از نظر افلاطون یکی از نشانه‌های فیلسوف است.

۷۷۴. گزینه ۴

- وجود اشتباه در انسان به معنای ناتوانی بشر در کسب شناخت یا کسب دانش نیست.
- پی بردن به اشتباه، خود براساس نوعی معرفت و شناخت امکان‌پذیر است.

۷۷۵. گزینه ۴

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این ابزار ویژه پیامبر است.

گزینه «۲»: در دریافت معرفت وحیانی اشتباه ممکن نیست اما در فهم آن اگر به درستی از قواعد تدبیر و اندیشه ورزی استفاده نشود اشتباه ممکن است.

گزینه «۳»: قرآن یک معرفت وحیانی است.

۷۷۶. گزینه ۱

هراکلیتس از بین ابزارهای شناخت تنها شناخت حسی را معتبر می‌داند؛ فرانسیس بیکن و اوگوست کنت نیز تنها برای ابزار شناخت حسی اعتبار قائل هستند.

۷۷۷. گزینه ۲

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نمی‌توان صرفاً با اتکا بر تجربه یا شهود عقلی یا وحی به معرفت فلسفی رسید.

گزینه «۲» و «۴»: معارف عقلی و وحیانی همگی بر یکدیگر منطبق هستند.

۷۷۸. گزینه ۳

تفاوت واقعی میان انسان و سایر حیوانات وجود ندارد: داروینیست

تفاوت واقعی میان انسان و سایر اشیا وجود ندارد: ماتریالیست

۷۷۹. گزینه ۴

از نظر ابن‌سینا آگاهی انسان نسبت به نفس بی‌واسطه است و به احساس و ادراک فرد بستگی ندارد.

۷۸۰. گزینه ۲

فیلسوفان طبیعت‌گرا و عموم کسانی که بعد روحی و معنوی را باور ندارند، ریشه‌های فعل اخلاقی را در رفتار طبیعی انسان جست‌وجو می‌کنند.

آزمون جمع‌بندی منطق و فلسفه

۷۸۱. گزینه ۴

- چون مرجع ضمیر او مشخص نیست، مغالطه «ابهام در عبارت» داریم.

- «خواست» صحیح است؛ پس مغالطه «شیوه نگارشی» داریم.

۷۸۲. گزینه ۲

به ترتیب در این جملات بار ارزشی مثبت، منفی و مثبت خواهیم داشت.

۷۸۳. گزینه ۲

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عموم و خصوص من وجه

گزینه «۲»: تساوی

گزینه «۳»: عموم و خصوص من وجه

گزینه «۴»: عموم و خصوص من وجه

۷۸۴. گزینه ۱

تعریف اول، تعریف «به مثال» و تعریف دوم نوعی تعریف «تحلیلی» است.

۷۸۵. گزینه ۲

این استدلال، استدلال استقرایی است؛ چرا که فرد با مشاهده یک مورد جزئی سعی می‌کند یک حکم کلی برداشت کند. هر استقرایی بر اساس تخمین بنا شده است.

۷۸۶. گزینه ۳

منظور از عبارت صورت سؤال «قضیه حملی» است که در گزینه «۳» وجود دارد.

۷۸۷. گزینه ۳

هیچ الف ب نیست (سالبه کلی) متضاد ← هر الف ب است متداخل ← بعضی الف ب است

۷۸۸. گزینه ۴

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱ و ۳»: مغالطه «ابهام انعکاس» دارند.

گزینه «۲»: مغالطه «استثنای قابل چشم‌پوشی» دارد.

۷۸۹. گزینه ۴

نکته: گاهی اوقات در یک قضیه محصوره سور ذکر نمی‌شود اما می‌توانیم

برای آن یک سور لحاظ کنیم:

هر آتشی⁺ سوزاننده⁻ است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هیچ ظلمی خوشایند نیست.

گزینه «۲»: بعضی حیوانات درنده هستند.

گزینه «۳»: سقراط انسان است.

۷۹۰. گزینه ۳

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی دارد.

گزینه «۲»: هر دو مقدمه سالبه است.

گزینه «۴»: «ج» در نتیجه علامت مثبت و در مقدمه دوم علامت منفی دارد.

۷۹۱. گزینه ۲

چشم دارم (+) ← ممکن است نابینا باشم یا نباشم (?)

چشم ندارم (-) ← حتماً نابینا هستم (+)

نابینا هستم (+) ← ممکن است چشم داشته باشم یا نه (?)

نابینا نیستم (-) ← چشم دارم (+)

- قضیه این گزینه «منفصل مانع‌الرفع» است و موارد دیگر همگی قضیه شرطی «منفصل حقیقی» هستند.

۷۹۲. گزینه ۴

مغالطه به کار رفته در این گزینه «تعمیم شتابزده» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱ و ۲»: مغالطه «مسموم کردن چاه» دارند.

گزینه «۳»: «مغالطه بزرگ‌نمایی» دارد.

۷۹۳. گزینه ۴

فلسفه اولی به بررسی اصل هستی و قواعد آن می‌پردازد؛ بنابراین وقتی وارد این علم شده‌ایم که به هست بودن اشیا توجه کنیم.

۷۹۴. گزینه ۲

این گزینه به یک «واقعیت» اشاره می‌کند و مقصود از واقعیت، موجودات و مخلوقات خارج از ذهن است.

۷۹۵. گزینه ۴

- سقراط به نادانی خود واقف بود و تواضع می‌کرد؛ از این جهت سرش دلفی وی را دانا نامید.

- جهل سوفسطائیان از نوع «جهل مرکب» است.

۷۹۶. گزینه ۱

معرفت یعنی دانستن و آگاهی نسبت به چیزی که آن چیز همان ما به ازای علم ما است.

۷۹۷. گزینه ۱

در شناخت حسی و عقلی از حواس و استدلال‌های عقلی بهره می‌بریم پس غیرمستقیم هستند و هر دو این شناخت‌ها خطاپذیرند، در حالی که شناخت وحیانی پیامبر این ویژگی‌ها را ندارد.

۷۹۸. گزینه ۴

پروتاگوراس: «حقیقت همان چیزی است که حواس هر کس به آن گواهی می‌دهد؛ یعنی هر چیزی، برای کسی که به آن معتقد است، حقیقت به‌شمار می‌رود، حتی اگر برای کس دیگری چنین نباشد. بنابراین حقیقت امری یکسان نیست.»

۷۹۹. گزینه ۴

از نظر دکارت حقیقت انسان همان ذهن او است؛ پس اگر ذهن او از کار بیفتد فرد انسان نخواهد بود بلکه تنها جسمی بی‌جان است.

۸۰۰. گزینه ۳

فعل اخلاقی اگر در جهت سعادت حقیقی باشد، فضیلت محسوب می‌شود.